

[Johs. Clausen.]

hold kan betegne som en antagelig og rimelig Pris for Arbejdet, jævnfør den Lov, jeg allerede har nævnt, og jævnfør for Resten ogsaa det Cirkulære, som er udsendt af Socialministeriet den 30. April 1934.

Hvad er da Grunden til, at Spørgsmaalet rejstes nu, naar man i adskillige Aar har været inde paa betydelige Grundforbedringsarbejder med Hjælp fra Staten? Saa langt tilbage som i Finansaaret 1921 — 22 blev der til Grundforbedringsarbejder stillet $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Raadighed, og dette Beløb har gennem Aarene været stigende. Jeg kan sige, at aldrig tidligere har der været Uoverensstemmelse om Prisen for Arbejdet. Hvorfor da nu? Grunden er ikke til at tage fejl af. Det er i og for sig ikke selve Loven om Grundforbedringsarbejder, der er Skyld deri, men det er det Cirkulære, som er udsendt af Landbrugsministeriet under 21. April 1933 til samtlige Kommunalraad, og som angaar Spørgsmaalet om tarifmæssige Lønninger ved Grundforbedringsarbejder. Der staar i dette Cirkulære:

„Det er Ministeriets Opfattelse, at der ved disse Arbejders Udførelse bør betales den tarifmæssige Løn, og man vil derfor fortrinsvis godkende Laan til Arbejder, hvor Arbejdslønnen er fastsat ved Overenskomst mellem Arbejdsgiveren og Arbejdernes Organisation, eller, hvor saadanne ikke findes, de paagældende Arbejdere.“

Endvidere har Landbrugsministeriet i en Skrivelse til Folketingets Udvalg oplyst, at man, hvor overenskomstmæssige Lønninger ikke ydes, skønt det var Forudsætningen for det bevilgede Laan og Tilskud, har underrettet Laantageren om, at han ved at handle i Strid hermed udsætter sig for at miste det tilsagte Laan eller Tilskud.

Saa vidt mig bekendt har der ikke tidligere været givet Direktiver fra Ministeriet vedrørende Betalingen af Arbejdet. Nu skal disse Arbejder altsaa bindes til tarifmæssige Lønninger, og de to Partier, som har stillet Ændringsforslaget, har strakt sig saa vidt at foreslaa, at hvor der mellem Arbejdsgivere og Arbejdere er truffet overenskomstmæssige Lønaftaler, skal de respekteres. Men der skal jo to Parter til at fremskaffe en Overenskomst, og det er adskillige Aar siden, at Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug blev ophævet. Der findes nu kun en Rest tilbage af den i et enkelt Amt, nemlig i Maribo Amt. I Maribo Amt er der mellem den derværende Arbejdsgiverorganisation for Land- og Skovbrug og Landar-

bejderforbundet afsluttet en Overenskomst, som er fornyet, saa vidt jeg ved, senest den 25. Marts 1930, altsaa paa et Tidspunkt, hvor Konjunkturerne i Landbruget stod betydeligt anderledes end nu, en Overenskomst, som vi til Trods for den ringe økonomiske Bæreevne i Landbruget dog ogsaa kan gaa med til at respektere. Lønningerne ifølge den stiger og falder med Pristallet og er ændret et Par Gange. I andre Amter findes der altsaa ingen Arbejdsgiverorganisation, og hvis der findes en Overenskomst vedrørende disse Arbejder, saaledes som der gør i adskillige Amter, er den affattet under Medvirken af Dræningsmesteren i det paagældende Amt og af Landarbejderforbundet eller Dansk Arbejdsmandsforbund, i adskillige Tilfælde er det Dansk Arbejdsmandsforbund. Jeg synes jo, man med gyldig Grund kan sige, at disse Overenskomster ikke er affattet paa et saadant Grundlag, at man kan kræve, at der skal arbejdes efter dem ved de her omhandlede Grundforbedringsarbejder. Man bør paa saadanne Steder, ligesom man har gjort de andre Aar, bøje sig for den gangse Pris paa Egnen for saadanne Arbejders Udførelse. Jeg synes, at Grundlaget for de paagældende Overenskomster er meget svagt, idet Tarifferne meget ofte er bygget op af Arbejderne alene eller med Tilslutning — det gælder vel nok de fleste Steder — af de paagældende Amters Dræningsmestre, der har en væsentlig Interesse i en høj Arbejdspris, idet de faar bestemte Procenter deraf.

Det forekommer mig derfor, at det at give saadanne Overenskomsttariffer en vis Fortrinsret ved Laan fra Staten ikke kan være helt forsvarligt, og jeg tror at kunne sige til den højtærede Landbrugsminister, at med dette Cirkulære ubeskaaret faar Ministeren ikke denne Lov i Land, det vil ikke kunne lykkes. Jeg skal erkende, at der er adskillige Grundforbedringsarbejder, som det kunde være gavnligt at fremme, men de kan jo ogsaa vente. Loven kan derfor medføre en betydelig reduceret Fortjeneste for adskillige Landarbejdere rundt om i Landkommunerne, et Forhold, som jeg haaber, at Regeringspartierne ogsaa vil tage i Betragtning ved deres endelige Stillingtagen til det Ændringsforslag, som er stillet af de to Flertalspartier her i Salen. Dette vort Ændringsforslag er, som jeg allerede har nævnt, Udtryk for en Imødekommenhed fra vor Side, og jeg tør sige, at vi er gaaet saa langt, som vi paa nogen Maade kunde. Vi har gjort det i Erkendelse af Tidens Vanskeligheder og i Erkendelse af,